

A májsodik világháborús amerikai hajás festés

Hozzáadta: Sebestyén Gábor
2004. október 23. Szombat 11:10
Utolsó frissítés 2007. november 19. Hétfő 20:35

Kézel két év munkáját szeretném most kézzelzárni. Nagyjából ennyi időbe telt, mágnézttem a háttéranyagot kifestettem sok-sok szőnmintát és beszélttem párr emberrel. Talán nem tényleg szerénytelenségnek, ha azt mondom, magyarul még nem láttam ilyen jellegű szőzfoglalt anyagot. Így tehát úgy gondoltam, hogy megteszem ezt az ötféle jellegű lámpást.

Bizonyára megesett már náha, hogy egy makettbolt kirakójában megláttuk egy szőp amerikai hajás makettjét és ögödöntéttünk megvesszük. A makett szőszellő-tásával aztán nincs is baj, mágné nem érkezünk a festéshez. Sorban jönnnek a problémák : a gyártás cég megadja ugyan a festékek szőmait, de láttunk egy képet ahol a hajás sőtétebb vagy világosabb sző-náre volt festve, sőt valami minta volt rajta. Hogy is van ez ? A másik eset : nem adják meg a festékszőmokat, hanem csak annyit árnak, hogy a hajásnak ez és ez a része szőre. Na jó, de milyen szőre !?

Megeshet az is, hogy találunk egy jó rajtot vagy fényképet a hajásról, ám a remélt festési utasítás helyett csak en van a képen valamelyik sarkában MS- egy szőm és egy dátum. Vagy ilyen szőnek ténnek fel : 5N, 5O, 5L stb. Jogos a kérdé : milyenre fessek a hajás ? Milyen szőnek ezek ?

Az alábbi listával szeretnék egy kis segétséget adni azoknak, akiknek csak az szőszellő-tási rajzon lávó festési utasítás áll rendelkezésre, viszont szeretnék eltérni attól. A lista azonban nem teljes. Először is azért mert csak amerikai hajásra vonatkozik, másrészt csak nagyobb felsőni hajásra (lávón, hogy a hazai forgalomban ezek makettje szerezhető be). Harmadrészt csak a májsodik világháború időszakára vonatkozik (a mai modern hajákon már általában egysző festést használnak).

A lista kézzelzárja előt pedig szeretnék náhány dolgot ismertetni az amerikai hajásról a lácafestéséről.

Az amerikai haditengerészet két háború kézzelzárta és a májsodik világháború alatt is, igen intenzív ké-sőreleteket folytatott a hadihajásról a láczásának ügyben.

A cél nyilvánvaló volt: olyan lácafestéseket kellett kitalálni, melyek jól elrejtik a hajás az ellenség megfigyelő elől. Szőmos mintázatot próbáltak ki, kézilábzár hajákon, kézilábzár időjárás (esés, borult idő, napsütés, kéfényviszonyok, sőt ! helyszőnek (nyál-tenger, partközeli sző) kézzelzárta.

A ké-sőreletek során kézzel 60 féle mintázatot fejlesztett ki.

Ezek voltak a MEASURE - űk (rőviden Ms.). Ebből kb. 30 - at használtak nagyobb felsőni hajákon (romboló - csatahajásig ill. repőgőp - hordozásig). 15 mintázat nem került felhasználásra, 6 - 7 - et tengeralattjárásról késszár fejlesztettek ki. A tőbbi ké-sőreleti céllal alkalmazták, vagyis egy vagy két hajás festettek az adott szőre, ill. kisebb hajákon (aknaszedő, partraszálló - járművek) alkalmazták őket.

Az 5N, 5O, 5L stb. jelölések a MEASURE - űk szőneit jelölnek, ezekből 72 volt. Egy szőnmegjelölés tőbb MEASURE ben is előfordulhatott.

Amikor 1939-40-ben nyilvánvalóvá vált, hogy Amerika már nem sokáig maradhat -ki az európai eseményeké, a tengerészet egy szőzfoglalt kiadvány szerkesztésébe kezdett, mely a ké-sőreletek alapján leginkább hasznosnak bizonyult lácafestéseket ártá elő.

Ez a kiadvány lett az őn. SHIPS-2, melyet először 1941 januárjában adtak ki.

Ebben Measure 1 - től 9 - ig voltak mintázatok. A szőnekhez kálálábnázá' Ájnyalató szőrke Álcafestőst Ártak elÁ'. fekete Ás fehőr szőn kombinÁjÁsÁjval ÁrtÁk el.

1941 szeptemberőben felÁlvizsgÁjtÁjk a kiadvÁjnyt mivel a tesztek azt bizonyÁtottÁjk, hogy a kők Ájnyalató szőnek jobbak mint a szőrkő. 4 Áj mintÁzatos vezettek be, melyekben a fehőr Ás kők szőnt kombinÁjtÁjk.

1942 jÁniusÁban Ájabb tesztek elvÁgzÁse utÁjn Áj Álcafestőseket vezettek be, az 1941 szeptemberi szőnek Ásszet felhasznÁjva.

1943 márciusÁban pedig - Ájabb tesztek elvÁgzÁse utÁjn - fÁggelőket adtak ki az 1942 - es kiadvÁjnyhoz. Ebben az eddig bevezetett szőnekbÁ' ÁjllÁtottak Ássze kálálábnázá' mintÁzatos Álcafestőseket (Id. Ms. 31 - 33) Ás kőt Áj kezdtek alkalmazni.

A kő-sőretek azonban, mint azt fentebb is Ártam, a hÁboró alatt is tovÁjbb folytak Ás hamarosan nyilvánvalóváj vÁjt, hogy nem a szőn fontos ÁjnmagÁjban, hanem a szőn tÁnusa. Ezőrt 1944 októberőtÁ' semleges, szőrke tÁnusó szőnek jelentek meg Ás megÁjtozott a szőnek Ájnyalata Ás jelÁjÁse is.

Mindezek miatt tÁrtÁnhet pÁldÁj az, hogy az 1941 - es 5O vagy 5H nem ugyanazok az Ájnyalató szőnek, mint az 1944 vagy -45 - Áj s vÁjtozat. A cikk vÁgőn a szőnek ismertetősekor erre az ÁjnyalatvÁjtozÁjsra mág vissza fogok tőni.

LÁjssuk tehÁjt a listÁjt !

Á

MEASURE 1

1941 januÁrjÁtÁ' 1941 kÁzsepőig alkalmaztÁjk az atlanti flotta hajÁjn a repÁlÁ'gőp - hordozÁktÁ' Ás csatahajÁktÁ' kezdve a kisebb hajÁkig, majd 1941 kÁzsepőtÁ' 1942 elejőig a csendes ÁceÁjni flottÁjnÁj ugyancsak az Ásszes hajÁjn.

Szőnek

- fÁggőleges felÁletek : 5D

- Ájrbocok felsÁ' rőse : 5L

- fedőzet Ás vÁ-zszintes felÁletek : 5D (a csendes ÁceÁjni flottÁjnÁj a fÁbÁ' kőszÁ'lt fedőzeten ezt a szőnt nem hasznÁjtÁjk.)

- repÁlÁ'gőp - hordozÁk fedőzete : mahagÁjni vÁjráj

A fénycsík, csillagászati tárgyakat, felületeket (pl. reflektorlencsék, ablakok) bármilyen jelentéktelennek is voltak lefedték, leszerelték vagy az 5D színekre festették.

Â

MEASURE 2

1941 elejétől 1941 közepéig használták az atlanti flotta rombolóin, cirkálóin és csatahajóin. 1941 közepétől 1941 elejéig pedig a csendes - óceáni flotta néhány cirkálóján és rombolóján.

Szín

- fénycsík felületek : 5D a vízszintes alatti felületig, utána 5O, majd 5L

- felület és vízszintes felületek: 5D (a csendes - óceáni flottájánál a vízszintes felületen ezt a színt nem használták.)

A fénycsík, csillagászati tárgyakal ugyanazt kell tenni mint a Measure 1 - nál.

Â

MEASURE 3

Szín

- fénycsík felületek (árnyékok is) : 5L

- fedélzet és vízszintes felületek : 5D a fűzből készült fedélzeten ezt a színt nem használják.

Â

MEASURE 4

Az atlanti flottánál alkalmazták 1941 tavaszán, valamint egy század PT hajón a Földközi tengeren 1943 / 44 - ben.

Színnek

- főággálgas felületek : fekete
- árbocok : 5L (a PT - ken fekete)
- fedélzet és vízszintes felületek : 5D
- repülőgép - hordozók fedélzete : mahagóni vörös

Â

MEASURE 5

Ezt a mintázatot festett orrhullám - nak hívták. A cél az volt, hogy az ellenséges megfigyelőket megélessze a hajó sebességét illetően. Az atlanti és csendes - óceáni flotta nagyobb hajón (romboló, cirkáló, csatahajó, repülőgép - hordozó) alkalmazták 1941 - ben. Nem alkalmazták azokon a hajón melyek Measure 4 - re voltak festve.

A kápen a USS Chester makettje látható a Measure 2 színneiben és a festett orrhullámmal. A hullám szegélye fehér volt, a belső rész sötét vagy sötétzöld.

Â

MEASURE 6, 7, 8

Alcifestés volt cirkálók és nehézcirkálókat részre. A cél az volt, hogy megtegye az ellenséges megfigyelő cirkálókat rombolókat azonosítsanak.

Ez a Measure 6 ! A 6 hálószerűvelkes gégezőkkel rendelkező cirkálókat 8 hálószerűvelkes gégezőkkel rendelkező cirkálóknak állították

Measure 7. A 7500 tonnás kőolajcirkálókat nagysebességű rombolóknak állították.

Ez pedig a Measure 8. A 10000 tonnás kőolajcirkálókat állították nagysebességű rombolóknak.

Italiansan annyit lehet erről a mintázatokról, hogyha a hajótest sötét színű volt a mintázat világosszínűre, hajótest világos színű volt akkor sötét színűre. Másrészt nincs adat arról, hogy 1941 - ben vagy utána alkalmazták volna ezeket az alcifestéseket. Egyedül a Measure 8 - at használták a USS Indianapolis nehézcirkáló 1943 - ban.

Á

MEASURE 11

A csendes - csejoni flotta hajóin alkalmazták ezt a mintázatot 1941 utolsó heteitől 1942 februárjától - márciusig.

Szék

- fűgőleges felületek (árbocok is !) : 5S

- vízszintes felületek : 20B

Â

MEASURE 12

Az atlanti flotta hajásin alkalmazták 1941 kőzepétől az év végéig. A Csendes Ácéjnon 1941 decemberétől 1942 Áprilisáig.

Széknek

- főgáleges feléletek : 5D (1941 kőzepétől kb. 1 hónapig, utána 5S) Ezt a szék-nt a főfedélzet vonaláig festették hordozákon a hangárfedélzetig. 5O a felépíténi tetejéig 5H vagy 5L a felépíténi tetejétől Árboccsácsig

- vízszintes feléletek : 20B a vízszél kőszélét fedélzeteket is ehhez a szék-hez kell igazítani a tengeralattjárók Ás repélégépek - hordozák kivételével.

Az Ms. 12 - nek két változata volt még a Measure 12A és Measure 12R. Az Ms. 12A - t 1941 végén alkalmazták az atlanti flotta hajásin. A széknek ugyanazok voltak mint az Ms. 12 - nél csak az 5S helyett 5N - t használtak. Az Ms. 12R - t 1941 decemberétől 1942 végéig alkalmazták a csendes - Ácéjni flotta nagy felszén hajásin. Itt az 5N, 5O, 5H és a szék-n mintázat kombináltak. Létezett még egy 1945 - évi változat is. Itt a széknek az alábbiak voltak:

- főgáleges feléletek a főfedélzet legalacsonyabb pontjáig: #7 Navy gray, hordozákon a hangárfedélzetig festették ezt a szék-nt

- további főgáleges feléletek az Árboccsácsig : #17 Ocean gray

- fedélzet és vízszintes feléletek : #4 Deck gray

Az alábbi képen a USS Washington makettje látható MS 12R festésben 1942-ben.

Â

MEASURE 21

1942 - től 1944 - ig alkalmazták a csendes - Áceáni flotta nagyobb felszárni hajóin. A Ádos-tott vjltozatot, 1945 tavaszán.

Szárnek

- Ággá'leges felárletek : 5N kivárel nálká!
- v-á-zszintes felárletek :
- 20B repár'gá'p - hordozákon 250N 1942 - ben
- #21 Flight deck stain 1943- 44-ben

A Ádos-tott vjltozathoz ká't szár-nt használtak: #7 Navy gray - t a Ággá'leges felárletekre, #4 Deck gray - t a v-á-zszintesekre.

Á

MEASURE 22

Az Ms. 12 Ás 12A továbbfejlesztett vjltozata. 1942 - től 1945 - ig alkalmazták az atlanti Ás csendes - Áceáni flotta nagyobb felszárni hajóin.

Szárnek

- fűgá'leges felületek : 5N a fedélzet legalacsonyabb pontjéig 5H a további fűgá'leges felületek
- fedélzet és v-zszintes felületek : 20B
- repülőgép - hordozó fedélzet :
- 250N 1942 - ben
- #21 Flight deck stain 1943 - 44 - ben

A fenti két kőpen ítható az Ms. 22 két változata. A felső a korai változat (a fedélzetet ugyanolyan sötétkre kőfesteni mint a tőrzset !), az alsó a későbbi, amit 1944 végén / 1945 tavaszán alkalmaztak. A szőnek itt a kővetkezők voltak:

- fűgá'leges felületek a fedélzet legalacsonyabb pontjéig : #7 Navy gray, utána #27 Haze gray
- fedélzet és v-zszintes felületek: #4 Deck gray

Â

MEASURE 31

1943 - től 1945 - ig használták a csendes - óceáni flotta nagyobb hajóin.

Â

Szőnek

- fűgá'leges felületek : az 5O, 5H és fekete mintázata
- v-zszintes felületek : az 5O és 20B mintázata
- v-zszintes felület hordozón:
- #21 Flight deck stain 1943 - ban

- #21 Flight deck stain (márdos-tott) 1944 - 45 - ben

A csatahajók és cirkálóik részére fejlesztették ki a Measure 31A - t, melyet azonban csak néhány hajón alkalmaztak 1944 végén és -45 elején. A fűgges felületek színét a fentiek mellett az 5N - t és 5L - t alkalmazták mint színeket, a fedélzetet pedig csak 20B - re festették.

Á

MEASURE 32

1943 - től 1945 - ig alkalmazták a csendes - tóceáni flotta hajóin.

Szín

- fűgges felületek : a fekete, 5N, 5O, 5H, 5L és 5P mintázata

- fedélzet és vízszintes felületek: 20B (vagy 20B és 5O mintázata)

- repülőgép - hordozók fedélzete:

- #21 Flight deck stain 1943 - ban

- #21 Flight deck stain (márdos-tott) 1944 - 45 - ben

A Measure 32-nek számos alváltozata volt, melyeket 1944 elejétől 1945-ig alkalmaztak. Az alábbi képeken néhány alváltozat látható. A felső kép a tőrés, az alatta lévő pedig a fedélzet festését mutatja. A színeket különböző kombinációkban alkalmazták. Volt ahol két színt alkalmaztak a tőrésre és kettőt a fedélzetre, de volt ahol három színt a tőrésre és kettőt a fedélzetre. Ezeknek az alváltozatoknak a jellegzetessége volt még, hogy vagy csak egy adott hajón, vagy egy adott hajóosztályon alkalmazták őket.

Ez a Measure 32/3d

Â

Â

Ez a Measure 32/2c

Â

Â

Ez pedig a Measure 32/6d

Â

Â

Measure 32/21d

Â

Â

Â

MEASURE 33

1943 - től 1945 - ig alkalmazták a csendes - tengeri flottájánál.

Szárnyak

- főtámaszok : a fekete, 5N, 5O, 5H, 5P és 5L mintájzata fedélzet és
- vízszintes felületek : 20B (vagy 20B és 5O mintájzata)
- repőtámaszok - hordozók fedélzete :
- #21 Flight deck stain 1943 - ban
- #21 Flight deck stain (módosított) 1944 - 45 - ben

A Measure 33 -nak is, akárcsak az Ms 32 - nek, szintén voltak alváziltozatai. Ezekre pedig szintén az volt jellemző, mint az Ms 32 esetében. Csak egy adott hajón v. hajóosztályon alkalmazták őket.

Â

Ezek voltak tehát a felszíni hajón alkalmazott főbb mintázatok. Most lássuk ezeknek a mintázatoknak a szárait ! Előtte azonban szeretném néhány dologra felhívni a figyelmet !

Mivel igyekeztem olyan makettfestéket ajánlani, amely a hazai forgalomban is viszonylag könnyen beszerezhető, így a megadott szárnyak csak annyira letehetnek amennyire ezt a festék lehetősége teszi. Az átvázolt szárnyakhoz táblázatokról illetve a szárnyminták kifestéséből jutottam hozzá, tehát nem állítom, hogy nem fordulhatnak elő tévedések.

•me tehát a színtípusát ! Az első szímet arra utal, hogy az adott festékekkel hárny cseppet kell használni. A H betű a Humbrol - ra utal. A H betű utáni szímet mutatja a festék szímet.

- 5D Dark gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. Az árnyalat előrehozhoz ezt a keveréket ajánlom: 16 x H 104 + 8 x H 176 + H

- 5L Light gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. 1943 - ig ezt a keveréket ajánlom: 5 x H 34 + 2 x H 104 + H 67

- 1943 -44 kizárólag volt egy világosabb árnyalat 5L, melynek leírását sajnos nem sikerült megszerezni. Valószínűleg több fehéret (6 - 7 cseppet) kevesebb 104 - et (1 csepp) kell alkalmazni a H 67 - et el kell hagyni. Erre az időszakra is ajánlom azonban a fentebbi formulát. Jelentés változás ugyanis csak 1944 végén történt. Ekkortól kezdve az 5L új jelölést - # 37 Light gray 5L - -hoz árnyalatot kapott. 1944 végén tehát a H 127 - as festék ajánlom az 5L kifestéséhez.

- 5O Ocean gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. Itt különféle árnyalat volt. 1944 - ig ez az ajánlott keverék: 6xH 34 + 6xH 104 + 3xH 67

- 1944 végén tehát az 5O is semleges árnyalatot hoz új jelölést kapott Ettől kezdve a jelölés # 17 Ocean gray 5O lett a 129-es festéket ajánlom az árnyalat előrehozhoz.

- 5H Haze gray

- 1941 - ben vezeték be használtát. Az ajánlott keverék : 3 x H 34 + 2 x H 104 + H 67 vagy csak a H 145

- 1944 végén tehát az új jelölés # 27 Haze gray 5H lett az árnyalat is megváltozott. Az ajánlott festék : H 128

- 5S Sea blue

- 1941 - ben vezeték be használtát. Az ajánlott keverék: 2 x H 104 + H 176 + H 25 + H 147

- 5P Pale gray

- 1943 - ben vezeték be használtát. Igen világos szín volt, az ajánlott keverék : 21 x H 34 + 2 x H 104 + H 67

- 5N Navy blue

- 1941 - ben vezetők be használták. 1944 - ig ezt a keveréket ajánlom: 2 x H 104 + H 176.

- 1944 végén ez a szí- n is semleges tónust a színjelét kapott : # 7 Navy gray 5N. Ettől kezdve a H 67 - es festés a szín- n kifestéséhez.

- 20B Deck blue

- 1941 - ben vezetők be használták. Ezt a keveréket ajánlom a szín- n kifestéséhez: 8 x H 189+4x H 67 + 2 x H 182 + H 164

- 1942 - ben módosították a szí- nt. Ekkortól kezdve az 5N korai változathoz hasonlóan az árnyalat, a- gy az arra alkalmazott formulát ajánlom.

- A szín- n árnyalata a színjelét 1944 végén változott. Az új jelét # 4 Deck gray 20 lett a H 182 - es festés a szín- n kifestéséhez.

- 250N Flight deck stain

- 1942 -ben kezdtek el alkalmazni. Az árnyalat hasonlóan a 20B Deck blue - hoz. Az ajánlott keverék : 5 x H 189 + 2 x H 67 + 1 x H 147.

- # 21 Flight deck stain: 1943 - ban vezetők be. Az ajánlott keverék : 2 x H 104 + H176 + H 34. A módosított változathoz 1944 - ben került bevezetésre.

- Mivel árnyalatilag minimális eltérés volt az 5N korai változathoz képest, a- gy az 5N formulát ajánlom a szín- n kifestéséhez.

Ha valakinek a cikkel kapcsolatban bármilyen kérdés lenne, szívesen álllok rendelkezésére a ddg92@hotmail.com email- en keresztül.

Sebestyén Gábor

Felhasznált hirtanyag :

- <http://www.shipcamouflage.com>

- Squadron Signal Series: US Battleships in Action vol. I. II.

- Plastic Ship Modeler 1997 / 3, 16 - 26. oldal

- <http://www.steelnavy.com>